

Redogörelse till riksdagen 2025/26:VPN1

Verksamhetsredogörelse för Valprovsnämnden 2025

Till riksdagen

Valprovsnämnden ska enligt 13 § lagen (2012:880) med instruktion för Valprovsnämnden senast den 22 februari varje år lämna en redogörelse till riksdagen för sin verksamhet under det senaste kalenderåret. I redogörelsen ska nämnden även redovisa verksamhetens kostnader.

Nämnden lämnar härmed följande redogörelse till riksdagen.

Stockholm den 4 februari 2026

Svante O Johansson
ordförande

Cecilia Persson
kanslichef

Verksamhetsredogörelse för Valprövningsnämnden 2025

Arbetsuppgifter

Grundläggande bestämmelser om Valprövningsnämnden finns i regeringsformen, riksdagsordningen (när det gäller val inom riksdagen) och kommunallagen (2017:725). De bestämmelser som primärt reglerar Valprövningsnämndens organisation och verksamhet finns i 14 och 15 kap. vallagen (2005:837). De materiella reglerna i olika frågor som rör allmänna val är i allt väsentligt samlade i vallagen. I lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden finns ett antal bestämmelser om bl.a. uppgifter, sammansättning, arbetsordning, ärendenas handläggning och ersättningsfrågor. Sedan den 15 april 2013 finns det en arbetsordning för nämnden med bestämmelser om bl.a. delegering av beslutanderätt samt ärendeförteckning och aktbildning. Nämnden har ställning som förvaltningsmyndighet i regeringsformens mening, och förvaltningslagen (2017:900) är tillämplig på handläggningen av ärenden hos nämnden.

Valprövningsnämnden är den enda instans som prövar överklaganden av beslut av Valmyndigheten och länsstyrelserna om fastställande av utgången av riksdagsval, regionfullmäktigeval, kommunfullmäktigeval, sametingsval, val till Europaparlamentet och folkomröstningar. Detsamma gäller beslut med anledning av särskilda förrättningar där efterträdare för avgångna ledamöter utses m.m.

Nämndens uppgift som klagoinstans omfattar även en rad administrativa valärenden, där talan mot myndigheternas avgöranden kan föras särskilt. Exempel på detta är beslut som rör valkretsindelning, fördelning av antalet mandat på valkretsar, valdistriktsindelning, registrering av partibeteckning, anmälan av kandidater och anmälan om deltagande i val.

Vid sidan av uppgiften som klagoinstans ligger det på Valprövningsnämnden att pröva behörigheten hos riksdagsledamöter och ersättare för ledamöter (4 kap. 11 § andra stycket regeringsformen) samt att granska bevis för riksdagsledamöter eller ledamöter i Europaparlamentet och ersättare som utfärdas av Valmyndigheten (14 kap. 30 § vallagen).

Sammansättning

Valprövningsnämnden består av en ordförande, som ska vara eller ha varit ordinarie domare och som inte får tillhöra riksdagen, och sex andra ledamöter. Ledamöterna väljs efter varje ordinarie riksdagsval, så snart valet har vunnit laga kraft, för tiden till dess att ett nytt val till nämnden har ägt rum. Ordföranden väljs särskilt.

För ordföranden utses en ersättare i samma ordning och under samma villkor som gäller för valet av ordförande. Suppleanter för övriga sex ledamöter i nämnden utses enligt de regler som gäller för riksdagens organ i allmänhet. Även frågor om i vilken ordning suppleanter ska kallas in och om kompletteringsval bestäms av de allmänna reglerna. Dessa förutsätter ett nomineringsförfarande på parlamentarisk grund.

För de sex ledamöterna ska lika många suppleanter utses. Riksdagen kan emellertid efter förrättat val av suppleanter genom ett särskilt beslut bestämma att antalet suppleanter ska utökas. De nya suppleanterna ska då väljas så snart som möjligt.

Under 2025 hade nämnden följande sammansättning (enligt val den 23 mars 2023, prot. 2022/23:80).

Ordförande

Svante O Johansson, f.d. justitieråd

Ersättare för ordföranden

Malin Bonthron, justitieråd

Ledamöter

Fredrik Lindahl, riksdagsledamot (SD)
Hans Ekström, riksdagsledamot (S)
Krister Hammarbergh, f.d. riksdagsledamot (M)
Sanne Lennström, riksdagsledamot (S)
Michael Rubbestad, riksdagsledamot (SD)
Joakim Johansson (S)

Suppleanter

Andreas Exner (SD)
Jessica Wetterling, riksdagsledamot (V)
Hanna Nilsson (SD)
Anders Ådahl, riksdagsledamot (C)
Tuve Skånberg, f.d. riksdagsledamot (KD)
Jan Riise, riksdagsledamot (MP)

Kansliorganisation

Valprövningsnämnden biträds – mellan de allmänna valen – av ett kansli med en huvudföredragande samt ett antal föredragande och sekreterare. I samband med val förordnas huvudföredraganden som kanslichef under en period om ca sex månader, och ytterligare personer knyts till kansliet, på hel- eller deltid

eller på timbasis. Förutom huvudföredraganden, som är pensionerad rådman, har tjänstemännen på kansliet en heltidstjänst inom andra delar av Riksdagsförvaltningen eller utanför riksdagen och biträder således nämnden vid sidan av sina ordinarie tjänster.

Under arbetet med överklaganden efter valet till Sametinget den 18 maj 2025 deltog i huvudsak huvudföredraganden, en av föredragandena samt sekreterarna.

Kansliet hade under 2025 följande sammansättning:

Huvudföredragande

Cecilia Persson, f.d. rådman

Fasta föredragande

Lars Widlund, föredragande vid riksdagens konstitutionsutskott
Kirsten Dieden, hovrättsassessor och f.d. föredragande vid riksdagens socialutskott

Johan Sehlström, föredragande vid riksdagens utskottsavdelning

Catarina Molin, föredragande vid riksdagens utbildningsutskott

Elisabeth Johansson, föredragande vid riksdagens finansutskott

Emma Hellman, föredragande vid riksdagens civilutskott

Anna Blomdahl, föredragande vid riksdagens trafikutskott

Anna Sollerborn, föredragande vid riksdagens miljö- och jordbruksutskott

Elizabeth Lindell, föredragande vid riksdagens justitieutskott

Mimmi Lapadatovic, föredragande vid riksdagens utbildningsutskott¹

Sekreterare

Sara Dadnahal, utskottshandläggare vid riksdagens justitieutskott

Fredrik Björkstén, departementssekreterare vid Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Förrättningar och sammanträden

Valprövningsnämnden hade under året 32 protokollförda förrättningar. Av dessa avsåg 1 ett sammanträde i fysisk form i riksdagens lokaler. 11 förrättningar avsåg beslut per capsulam, vilket innebär att ärendena avgjordes genom kontakter mellan ordföranden eller ersättaren för ordföranden och de övriga ledamöterna.² 16 förrättningar avsåg bevisgranskning av nya ledamöter eller ersättare i riksdagen. Resterande förrättningar avsåg behandling av över-

¹ Mimmi Lapadatovic förordnades av nämnden den 24 april 2024 (prot. nr 10/2024). Av förbiseende kom inte hennes namn med i verksamhetsredogörelsen för 2024 (2024/25:VPN1).

² I enlighet med 10 § lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden och 3 § andra stycket nämndens arbetsordning av den 10 april 2013.

klaganden av olika slag, personalärenden, verksamhetsredogörelsen för 2024 samt budgeten för 2026.

Förutom överklagandena avgjordes bevisgranskningarna och personalärendena av ordföranden eller ersättaren för ordföranden.

Överklaganden

Under 2025 tog Valprövningsnämnden emot sammanlagt 23 överklaganden.

Överklaganden av valet till Sametinget 2025

Den 18 maj 2025 hölls val till Sametinget. Länsstyrelsen i Norrbottens län fastställde i ett beslut den 27 maj 2025 utgången av valet.

Valprövningsnämnden tog emot sammanlagt 11 överklaganden som rörde valet till Sametinget 2025. Av dessa handlade

- 5 om felaktig hantering av ytterkuvert vid röstmottagning
- 4 om det stora antalet ogiltiga röster
- 1 om slarv från valförrättare
- 1 om röstlängdens påverkan på valresultatet.

Valprövningsnämnden behandlade överklagandena vid sitt sammanträde den 14 juli 2025. Nämnden biföll delvis överklagandena, upphävde valet till Sametinget och förordnade att ett omval skulle genomföras. Nämndens arbete med överklagandena av sametingsvalet avslutades därmed den 14 juli 2025.

Omval till Sametinget

Omvalet till Sametinget ägde rum den 5 oktober 2025. Resultatet av omvalet fastställdes av Länsstyrelsen i Norrbottens län den 14 oktober 2025.

Det kom inte in några överklaganden till Valprövningsnämnden med anledning av omvalet.

Inkomna överklaganden i samband med val till Sametinget 1993–2025

Av tabellen nedan framgår antalet överklaganden som kommit in till nämnden i samband med valen till Sametinget sedan 1993.

Tabell 1 Inkomna överklaganden i samband med val till Sametinget 1993–2025

År	Antal överklaganden
1993	0
1997	0
2001 ³	2
2005	0
2009 ⁴	2
2013	0
2017	0
2021	0
2025	11

Valprövningsnämnden upphävde valet till Sametinget med anledning av de överklaganden som kom in 2001 (dnr 5-2001 och 6-2001) och beslutade att ett omval skulle genomföras. Omvalet ägde rum den 5 oktober 2001.

Övriga överklaganden

Vid sidan av de 11 överklagandena med bäring på valet till Sametinget tog nämnden emot 12 andra överklaganden under 2025. Dessa avsåg

- utseende av en ny ersättare i kommun- eller regionfullmäktige
- begäran om att ta bort ett varumärke från en partibeteckning
- valdistriktsindelning i Härnösands kommun.

Vid årets slut hade nämnden avslutat sitt arbete med alla överklaganden förutom det som rörde valdistriktsindelning.

Inkomna överklaganden i samband med allmänna val 1976–2024

Av tabellen nedan framgår antalet överklaganden som kommit in till nämnden i samband med allmänna val sedan 1976.

³ Dnr 5-2001 och 6-2001.
⁴ Dnr 5-2009 och 4-2011.

Tabell 2 Inkomna överklaganden i samband med allmänna val 1976–2024

År	Europa- parlamentet	Riksdagen	Kommun- fullmäktige	Region- fullmäktige	Övriga över- klaganden ⁵	Totalt
1976		1	6	2		9
1979		4	6	0		10
1982		5	6	3		14
1985		5	10	3		18
1988		0	7	1		8
1991		7	9	2		18
1994		8	13	6		27
1998		9	16	7		32
1999	1					1
2002		9	16	5		30
2004	3					3
2006		5	13	7		25
2009	5					5
2010		117	92 ⁶			209
2014	15	19	43	19		96
2018		490	137	96	44	767
2019	21 ⁷		6		37	64
2022		148	149 ⁸	110	31	438
2024	9				33	42

Granskning av bevis

Nämnden granskade vid 16 olika förrättningar under 2025 bevis för 13 nya ledamöter och 9 nya ersättare för ledamöter i riksdagen.

I samtliga fall fann nämnden att bevisen blivit utfärdade i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen.

Valprövningsnämndens webbplats och webbformulär för överklagande

Valprövningsnämnden har sedan våren 2019 en webbplats som är en del av riksdagens webbplats. Denna har ett system där nämndens avgöranden kan publiceras. På denna plats finns information om nämnden och om hur man

⁵ Sedan 2018 redovisas här de överklaganden som kan hänföras till valet men inte rör själva beslutet att fastställa valresultatet.

⁶ I antalet 92 ingår de överklaganden som gällde landstingsvalet.

⁷ Antalet inkomna överklaganden av valet till Europaparlamentet 2019 samt totalsumman har angetts felaktigt i tabellen på s. 6 i verksamhetsredogörelsen för Valprövningsnämnden 2022 (redog. 2022/23:VPN1). De rätta antalen är 21 respektive 64.

⁸ Antalet inkomna överklaganden av valen till kommunfullmäktige ska rätteligen vara 149 eftersom ytterligare ett överklagande som gäller valresultatet kom in först 2023.

överklagar ett beslut till nämnden. Samtliga beslut som nämnden har avgjort sedan 1975 finns publicerade. Besluten publiceras fortlöpande.

Under hösten 2025 påbörjade nämndens kansli tillsammans med riksdagens it-avdelning ett arbete med att förbättra sökfunktionen på webbplatsen. Arbetet beräknas bli färdigt under våren 2026.

På webbplatsen publicerar nämnden uppgifter om namn på de personer eller partier som överklagat ett valresultat i samband med allmänna val. Uppgifterna publiceras när tiderna för överklagande har gått ut. De publiceras även på nämndens fysiska anslagstavla som finns i entrén till Riksdagsbiblioteket. Så skedde senast efter valet till Sametinget den 18 maj 2025.

Sedan valen 2022 har överklaganden kunnat anmälas via ett standardiserat webbformulär, utöver att man har kunnat överklaga via e-post eller brev. Inför valet till Sametinget 2025 togs ett nytt webbformulär fram som publicerades på webbplatsen. Formuläret var endast öppet under den tid då valets överklagandetid löpte.

Riksdagsförvaltningens kanslistöd till Valprovsnämnden

Enligt 1 § tredje stycket g och 2 § 5, 7 och 8 lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen ska förvaltningen biträda bl.a. Valprovsnämnden i olika avseenden. Enligt 2 § sista stycket ska Riksdagsförvaltningen ge nämnden tillfälle att lämna synpunkter på behovet av resurser.

Enligt 7 a § samma lag ska Riksdagsförvaltningen träffa en överenskommelse med var och en av riksdagens nämndmyndigheter om förvaltningens kanslistöd till nämndmyndigheten.

En skriftlig överenskommelse mellan Valprovsnämnden och förvaltningen ingicks för första gången den 5 februari 2014.⁹

Den senaste överenskommelsen ingicks i januari 2025.¹⁰ Denna gäller t.o.m. den 31 december 2028.

Överenskommelsen förlängs automatiskt med ett kalenderår i taget om ingen part skriftligen säger upp den senast tre månader före ett kalenderårsskifte. Parterna ska löpande (dock minst vartannat år) följa upp överenskommelsen och vid behov omförhandla den.

Resultaträkning för Valprovsnämnden 2024 och 2025

Kostnaderna för arvoden till uppdragstagare 2025 var lägre än 2024 eftersom kansliet i samband med valet till Sametinget inte var förstärkt på det sätt som numera är brukligt vid de allmänna valen. När det gäller kostnaderna för

⁹ RDF dnr 1802-2012/13. Överenskommelserna förnyades den 19 november 2015, den 31 maj 2018 och den 20 januari 2022, RDF dnr 1782-2014/15, VPN dnr 31-2018, RDF dnr 362-2020/21 och VPN dnr 41-2021.

¹⁰ RDF dnr 971-2023/24 och VPN dnr 1-2025.

arvoden till riksdagsledamöter var dessa också lägre under 2025 eftersom det inte var något allmänt val under detta år. När det gäller inrikes flygkostnader var dessa mycket lägre under 2025 eftersom nämnden endast hade ett fåtal sammanträden.

Posten Administrativa konsulter innehöll 2024 kostnader om 226 439 kronor för ett kompetensutbyte med Valmyndigheten. Utbytet innebar att en av Valmyndighetens jurister under en viss period i samband med valet till Europaparlamentet tjänstgjorde på nämndens kansli. Motsvarande kostnad fanns inte 2025.

Tabell 3 Utfallsrapport för Valprövningsnämnden 2024 och 2025

År	2024	2025
Arvoden uppdragstagare	876 453	503 689
Arvoden riksdagsledamöter	77 206	40 069
Avgift Trygghetsstiftelsen	14	0
Flygkostnader inrikes	12 512	3 215
Hotellkostnader inrikes	1 304	0
Inrikes skattefria bilersättningar	8 287	0
Inrikes skattepliktiga bilersättningar	4 309	0
Inrikes skattefria traktamenten	1 160	0
Inrikes skattepliktiga traktamenten	2 190	0
Lagstadgade arbetsgivaravgifter löner (motkonto 2562)	78 439	61 085
Lagstadgade arbetsgivaravgifter arvoden (motkonto 2562)	23 073	9 828
Marktransporter m.m. inrikes	182	0
Portokostnader – utomstatliga	0	400
Premie till Nämnden för statens avtalsförsäkring	718	0
Särskild löneskatt löner (över 65 år)	64 661	31 577
Särskild löneskatt arvoden (över 65 år)	385	898
Taxi inrikes	639	0
Tågkostnader inrikes	642	0
Administrativa konsulter – inomstatliga	226 439	0
Summa	1 378 613	650 761
<i>Budget</i>	<i>1 542 530</i>	<i>997 902</i>